

Landbruksdepartementet	
Saksnr.: 2004/1359	Doknr.: 24
Mottatt: U 2 SEPT 2004 MP/SN	
Saksbeh.: GAN	Ark.: 360
Kopi:	A.vskr.:

Det Kgl. Landbruksdepartement
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Vår dato:
31.08.2004
Vår ref:
ET-2004/00023

Høring - FoU-avgifter innen landbruksområdet

Det vises til høringsbrev og –notat datert 7. juli 2004 med forslag om å justere satsen for forskningsavgift på landbruksprodukter og utkast til øvrige endringer i forskrift 6. april 2001 nr. 410 om forskningsavgift på landbruksprodukter.

For det første foreslås en justering av avgiftens størrelse slik at avgiftssatsene økes med 0,05 prosentpoeng. Videre foreslås enkelte endringer som gjør forskriften mer leservennlig og klarere med hensyn til hvem som skal betale avgift og når avgiftsplikten inntreffer.

Landbruksdepartementet begrunner økningen i behovet for å øke den næringsfinansierte forskningen i produksjon og foredling av landbruksprodukter, som et supplement til, og en styrking av, den betydelige finansieringen av mat- og landbruksforskning som i dag skjer over statsbudsjettet. Både de enkelte bedriftene, sammenslutningene og samvirkeorganisasjonene bør, etter Landbruksdepartementets syn, ta et større ansvar for egne FoU-behov.

I årene rundt 1990 ble landbruket kritisert fordi næringens egenfinansiering av forskning var svært lav. Det ble samtidig antydning at de offentlige bidrag til landbruksforskningen ville falle bort dersom næringen ikke i større grad bidro med egne midler. Næringens representanter tok derfor initiativ til å finne fram til nye kilder for "felles egenfinansiering." Løsningen ble en økning av forskningsavgiften, både gjennom å øke produktomfanget og gjennom økte avgiftssatser. I forbindelse med denne utvidelsen ble Fondsstyret utvidet samtidig med at det oppnevnte et bredt sammensatt rådgivende forskningsutvalg som sikret næringen den forutsatte innflytelse.

Fra 1. juli i år er det foretatt en samordning av styring av Fondet for forskningsavgift og forskningsmidler over jordbruksavtalen som en ikke kjenner konsekvensene av. Samtidig foreslås det at næringen kanalisere mer av sine kollektive brukermidler til forskning gjennom en økning av forskningsavgiften uten at det foreligger klare retningslinjer som sikrer næringen den nødvendige styringen med prioriteringen av midlene. Hele forslaget bærer derfor preg av å være "nok en avgiftsøkning", og ikke et konstruktivt forsøk på å få næringen til å ta større ansvar for egen forskning.

Dette står i stek kontrast til forutsetningene om at forskningsavgiften skal

- komme i tillegg til og ikke isteden for statlige bevilgninger
- bidra til et større engasjement i næringen med økt ansvar for egne FoU-behov
- øke egenfinansieringen av forskning

Skal næringen ta et større ansvar for egne FoU-behov må det være en forutsetning at den blir hørt og får gjennomslag for egne prioriteringer.

Det Landbruksdepartementet foreslår nå er at næringen kanalisere mer av sine kollektive brukermidler til forskning gjennom en økning av forskningsavgiften, samtidig med at næringen fratras en vesentlig del av innflytelsen over prioriteringen av midlene.

På bakgrunn av dette vil Norsk Landbrukssamvirke gå i mot en økning av forskningsavgiften.

- Først må en få rimelig tid til å evaluere effekten av de organisasjonsmessige grep som er foretatt pr. 1. juli 2004 for å se om næringens interesser blir tilstrekkelig ivaretatt, og om den nye modellen alene vil gi mer penger til forskning.
- For det andre må næringen selv få tid til å omorganisere seg for å etablere modeller/løsninger som kan skape like stort engasjement og utløse like stor andel egenfinansiering i prosjektene.

Først når en har svar på disse spørsmålene vil Norsk Landbrukssamvirke vurdere en økning av forskningsavgiften som et av flere alternativer for å øke den næringsfinansierte forskningen i produksjon og foredling av landbruksprodukter.

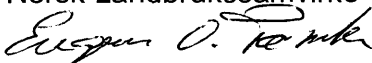
§ 5 i forskriften presiserer plikten til å betale avgift. Her heter det bl.a.: *"Ved direktesalg fra produsent til forbruker eller detaljist svares avgiften av produsent."*

Bondens marked og Norsk Bygdeturisme og Gardsmat er innovative foretak som fremmer direktesalg av lokalt produserte norske kvalitetsprodukter direkte fra bonde til forbruker. De fleste produsentene er små og omsetter kun for mindre beløp. Den administrative kostnaden ved å kreve inn avgiften vil derfor være uforholdsmessig høy i forhold til den avgiften en vil kunne få inn. Samtidig vil en slik avgift virke urimelig på de små gründerne som prøver å skape ny næringsvirksomhet.

Norsk Landbrukssamvirke vil på bakgrunn av dette foreslå at det innføres en nedre grense for omsetning det må svares avgift av. Denne grensen bør sees i forhold til kostnaden ved å kreve inn avgiften, og bør derfor være minimum 50.000,- kroner.

Med vennlig hilsen

Norsk Landbrukssamvirke

Eugen D. Tømte

Ass.dir.

Knut Moksnes